

[Schmidt.]

fredelig og folkeretlig Vej kan naa en Gang at genforenes med Moderlandet Danmark.

Jeg vil ikke falde i den Fejl at anklage Slesvig Ligaen for disse Ytringer, for man har jo været forsigtig nok til at sige, at man ad fredelig og folkeretlige Veje vilde naa til Genforening af Sydslesvig med Moderlandet Danmark, men jeg ønsker dog at fastslaa, at man altsaa hverver for det Maal at genforene Sydslesvig med Moderlandet Danmark. Har man det Maal, der paa ingen Maade kan forurolige det tyske Folk, fordi vi er overbevist om, at man ikke vil naa frem paa denne Vej, saa synes jeg alligevel, det var klogere, om man holdt lidt tilbage med at bebrejde os, naar vi engang ytrede Ønsket om en Forandring af Grænsen, som det jo oftere er sket.

Endnu nogle udenrigspolitiske Bemærkninger. Det har jo vakt Europas Opmærksomhed, at de skandinaviske Stater, indbefattet Finland, har raadført sig med hinanden om, hvorledes de fælles Interesser, de havde, kunde uddybes. Det er ved denne Lejlighed fastslaaet af den danske Udenrigsminister og senere af Sandler, den svenske Udenrigsminister, at man dermed ikke ønsker at tage Parti til nogen Side, men at man strengt vil holde paa Neutraliteten.

Jeg ønsker i den Anledning at gentage, hvad jeg sagde i Begyndelsen af Rigsdagssamlingen, at slige Bestræbelser maa anses som en naturlig Stillingtagen eller som et Selvforvar, som ingen behøver at blive foruroliget ved. Naar jeg i denne Sammenhæng dengang tilføjede, at det var mig klart, at de skandinaviske Staters Holdning blev medbestemt af en Utryghedsfølelse over for Tyskland, som jeg dog ansaa for fuldkommen ubegrundet, saa opretholder jeg ogsaa i Dag denne Betragtning og vil haabe, at Utryghedsfølelsen vil forsvinde, og at Nordens neutrale Program maa tjene Fredens Interesser.

Forsvarsplanen her i Danmark, saaledes som den nu snart vil blive Lov, ryster ikke denne Betragtningssmaade, som jeg ogsaa før her præciserede det uden at tage Stilling til Forsvarsordningens Hensigtsmæssighed og Effektivitet. Men naar de Konservative har benyttet Forhandlingen om Forsvaret til særlig at paapege Nødvendigheden af et Grænseforsvar mod Syd, saa synes jeg, det er mindre klogt, naar man ikke vil, at det Indtryk skal fæstne sig hos det tyske Folk, at man herfra ser med Mistillid mod Syd. Vil man væрге sig, som naturligt er, saa maa man vise, at man er rede til at gøre

det til alle Sider, og saa var det nærliggende ogsaa at have sin Opmærksomhed henvendt paa den Mulighed, der foreligger for at landsætte Tropper ved Vestkysten, og paa den anden Side tænkte paa at dække Forbindelseslinierne til Øerne ved Fredericia. Der truer jo ogsaa en Fare fra Øst. Det vilde rimeligvis betinge en anden Fordeling af Styrkerne end efter denne ensidige Betragtningssmaade, der vil forøge Grænseforsvaret mod Syd; nærmest vilde der vel blive Tale om en Koncentrering i Midtjylland. Desuden har man vel ikke betænkt, at Gennemførelsen af en Forsvarslinie i Nordslesvig jo betyder, at man regner med denne Landsdel som Krigsskueplads, en Tanke, der vel næppe kan begejstre Nordslesvig, og som paa ingen Maade kan betyde en Sikring af Landets Selvstændighed i et Tilfælde, hvor hele Danmarks Eksistens staar paa Spil.

Det maa vel være klart for enhver, at der i vor Tid er Spændinger nok, der kan blive farlige. Danmark agter at holde sig uden for slige Spændinger og gør klogt deri. Det burde dog ikke udelukke, men tværtimod tilskynde til at gøre en Indsats dér, hvor man umiddelbart kan bidrage sit til at fremme Afspændingen. Det kan Danmark gøre ved at ordne de nationale Forhold i Grænselandet i den Retning, som jeg foreslog. Det vilde kun styrke Statens Stilling.

Danmark maa vide, at de nationale Spændinger mange Steder i Europa er saa skarpe paa Grund af en uforvarlig Holdning af Staterne over for de nationale Mindretal, at det ligefrem er en europæisk Fare. En saa farlig Spænding foreligger Gud ske Lov ikke her; men netop derfor burde Danmark betræde den Vej til Efterfølgelse for andre. Den værste Hindring er, at man saa maa aflægge den Selvtilfredshed og den selvretfærdige Overlegenhed, som man hidtil altid har vist over for disse Spørgsmaal. Det maa man endelig overvinde sig til.

Tredie Næstformand (A. M. Hansen):
Jeg skal her afbryde Mødet.

Udvalget angaaende Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme har afgivet Erklæring over nævnte Lovforslag.

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Tillægsjord til mindre Landbrug har afgivet Erklæring over nævnte Lovforslag.

Eksemplarer af begge de nævnte Erklæringer vil blive omdelt.